

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/12

Karar No : 1981/11

ÖZET : Ölen kardeşinin yerine saklı olarak nüfus-  
ta kayıtlı görünen kişinin gerçek doğum tarihi  
ile nüfusa kaydını isteyerek açtığı davanın İda-  
rî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Kadriye Görücü (Yumuşak)

Vekili :Av.Bayram A kın vekili Av.Doğan Kasar.

Davalı : Nüfus Başmemurluğu Niğde-Aksaray.

O L A Y : Gerçek doğum tarihi 1.10.1962 olduğu halde, kendisinden önce  
ölen,1.1.1961 doğum tarihli kardeşinin ölüm kaydı düşülmeden, onun yerine ketim olarak kayıtlı  
görülmesini ileri süren davacı, nüfustaki doğum tarihinin 1.10.1962 olarak düzeltilmesini  
isteyerek 3.3.1980 günlü dilekçe ile Aksaray Asliye 1. Hukuk Mahkemesi'ne yaş tashihi davası  
açmıştır.

1- Aksaray Asliye 1. Hukuk Mahkemesi,21.3.1980 gününde,1980/174-177 sayı ile,  
bu tür davanın idarî işlem ve eylem niteliğinde bulunduğu gerekçesiyle mahkemenin görevsiz  
olduğuna karar vermiştir.

2- Bu karar üzerine davacının başvurduğu nüfus başmemurluğu,15.5.1980 günlü,  
işlem ile,davacıdan önce ölen Kadriye'nin ölüm tutanağının nüfus kütüğüne tescil edilmediği-  
ni,davacının evlenerek bir çocuğu olduğunu,ölen Kadriye'nin ölüm tutanağının tescili ve dava-  
cının 1.10.1962 doğumlu olarak nüfus kaydının yapılması halinde evlilik bağının kopacağını,  
Nüfus Kanunu'na ilişkin yönetmeliğin 174. maddesine göre mahkeme kararı gerektiğini belirte-  
rek,davacı istemini reddetmiştir. Bu işlemin iptali istemiyle Danıştay'da açılan dava sonun-  
da, Danıştay 12. Dairesi,30.6.1980 günlü,1980/1676-3067 sayı ile; davada nüfus kayıtlarının  
düzeltilmesi sonucunu doğuracak bir işlemin iptali/istendiği, 1587 sayılı Nüfus Kanunu'nun  
11. maddesinde yer alan hüküm karşısında davanın görüm ve çözümünün Adli Yargı yerine ait  
olduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden reddetmiştir.

Böylece Aksaray Asliye 1. Hukuk Mahkemesi ile Danıştay 12. Dairesi'nin tara-  
ları,konusu ve sebebi aynı olan davada verdikleri görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı  
Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık  
Mahkemesi Hukuk Bölümü,Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında,Zekai Özdil,Şerafettin Seyhun  
Sıtkı Gökalp,Şerafettin Kaya,Mehmet Karaarslan ve Şahap Erenel'in katılmalarıyla yaptığı,  
13.7.1981 günlü toplantıda,geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu  
ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı ve Danıştay Başsavcılığı'nın davada Adli  
Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet  
Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu'nun yazılı düşünce doğrultusundaki sözlü  
açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp,düğündü :

Adli Yargı yerinde açılan dava, sonuç olarak ölen kardeşine ait olup, kendisine maledilerek nüfus kayıtlarında yer alan doğum tarihinin düzeltilmesi, İdarî Yargı yerinde açılan dava ise bu konuda idareye vaki başvurunun reddi yolundaki işlemin iptali, böylece doğum tarihinin tashihi istemine ilişkindir.

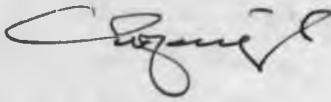
Dava dosyasındaki dilekçelerle, davacıdan önce 1.1.1961 tarihinde doğarak nüfusa kaydedilen ve sonradan ölen Kadriye'nin ölüm kaydının nüfusa işlenmediği, 1.10.1962 tarihinde doğan davacının ise nüfusa kaydedilmeyip, ölen kardeşinin kaydını taşıdığı ileri sürülmekte, 1.10.1962 doğumlu olduğu halde, nüfusta 1.1.1961 tarihli olarak görüldüğünden, davacının nüfusa 1.10.1962 doğumlu olarak kaydının yapılması istenmektedir. Şu hale göre davanın konusu salt yaş tahsisi değil, idare kayıtlarının gerçeğe uygun hale getirilmesine, yani kardeşinin ölüm kaydının nüfusa işlenmesine ve davacının 1.10.1962 doğum tarihli olarak yeniden nüfusa kaydedilmesine ve işlemin bu yolda yapılmasına ilişkindir. Nitekim davalı idareye yapılan başvuruda böyle bir istemde bulunulmuş, idarece, mevcut kayıtlar ve belgeler ile davacının ileri sürdükleri nazara alınarak bir işlem tesis edilmiştir. Bu işlemin davacı iddiaları ve mevcut belgeler karşısında mevzuata uygun olup, olmadığına yargısal denetimi, idarî yargı organı olan Danıştay'a aittir.

Açıklanan nedenlerle Danıştay 12. Dairesi'nin 30.6.1980 günlü, 1980/1676-3067 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

**SONUÇ** : Anlaşmazlığın, niteliğine göre İdarî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Danıştay 12. Dairesi'nin 30.6.1980 günlü, 1980/1676-3067 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Şerafettin Kaya'nın karşı oyuyla ve oyçokluğuyla 13.7.1981 gününde kesin olarak karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu



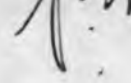
Üye

Zekai Özdil



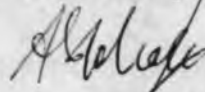
Üye

Şerafettin Beyhun



Üye

Sıtkı Gökalp



Üye

Şerafettin Kaya



Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan



Üye

Mehmet Karaarslan



Üye

Şahap İrenel



T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/12

KARŞI OY YAZISI

1587 sayılı Nüfus Kanunu'nun 11. maddesi (kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamı ve taşıdığı bilgileri değiştirecek ilave ve şerhler yapılamaz; ancak olayların aile kütüklerine işlenmesi sırasında nüfus memurlarının yaptıkları madde hatalar, dayanağı belgelere uygun olarak yapılır.....) hükmünü amirdir.

Dava dosyasının incelenmesinden memurlarca yapılmış bir hata sözkonusu olmadığına göre nüfus idaresince kütük üzerinde mahkeme kararı olmadan herhangi bir düzeltme yapılmasına olanak yoktur.

Davacı elinde mevcut nüfus cüzdanını ve bunun dayanağı olan nüfus kaydını senelerce kullanmış bu kayıtlar evlenmiş ve diğer nüfusla ilgili işlemleri yürütmüştür.

Aradan uzun bir süre geçtikten sonra bu kaydın değiştirilmesi ve doğum tarihinin 1961 yerine 1962 olarak düzeltilmesi yolundaki bir isteğin yaş tashihi olmayıp yeniden nüfusa kayıtlı olarak kabul edilmesi kanımca mümkün değildir. Nitekim bu hususla ilgili yönetmeliğin 174. maddesi (Bir çocuğun doğumdan nüfus kayıt edilmediği ve kendisinden önce doğup ölen kardeşine ait nüfus kaydını kullandığı yolundaki iddia ve bildirimler nüfus idaresince dinlenmez ve ölüm tutanakları işleme konulmaz. Bu tür işlemler dolaylı yoldan yaş düzeltilmesini sağlayacağından ve bunda ancak mahkeme kararı ile yapılabileceğinden ilgililerden mahkemeden yaş düzeltme kararı getirmeleri istenir) demek suretiyle bu husustaki görüşümüzü paylaşmaktadır.

Sonuç olarak yaş düzeltilmesi kabul ve nüfus kütüklerinde bir değiştirmeyi doğurmakta olması nedeni ile ancak yargı kararı ile ve bu yargının da, ortada bir idari işlem niteliğinde idari karardan söz etmek imkanında mevcut olmamasından dolayı, Adli Yargı olarak kabulü zorunludur. Bu nedenle çoğunluk kararına karşıyım

Üye

Şerafettin Kaya

i/ç